

pa steklena cevka, kakor omenjeno, napolni s pavolo in s po-krovcem zapre.

To vsak vé, da ne more vino na pipi teči, če je voha pretrdno zabita ter da je treba saj malo odbiti jo, in s tem je uže dovolj odprta pot zraku, ki je potreben, da vsled zračnega pritiska more vino teči; z zrakom pa prihajajo do vina tudi nebrojne glivice.

Odduška moramo dati posodi, kajti brez zraka ne bo vino teklo, a naša skrb mora biti, da zrak očistimo vseh trosov in glivic, ki se v njem nahajajo. To pa dosežemo po pavoli, skozi katero mora iti zrak; ona deluje kakor filter (čistilo) in zadržuje v sebi trose, potem dospe po tej stekleni cevki v notranji prostor, napolnen z alkoholom, ki gotovo sleherne, še ostale od pavole ne zadržane glivice pomori. Saj je znano, da je alkohol najboljšo sredstvo za shranjevanje organskih teles, mesovja itd., katera bi na zraku hranjena, gotovo, posebno o poletni vročini v malo dneh segnjila, v alkoholu pa so morda uže stoletja nespremenjena ostala. Alkohol zabranjuje ter vničuje življenje teh glivičnih rastlin, in kakošno moč ima alkohol proti glivicam, nam kaže posebno to, da kana nikdar ne bomo našli na jako močnih vinih, katera imajo nad 14% alkohola v sebi, kakor na pr. pikolit, sploh slamnata vina. Kolikor močnejša so vina, toliko stanovitnejša, toliko manj podvržena vplivu glivic; nizka vina imajo navadno največ kana.

Ta cevka, ki se izdeluje v Gorici po nazoru naše kmetijske šole, velja 1 gold. Jako trpežna je in velike koristi. Zato jo toplo priporočam, posebno krčmarjem, ki bodo uže pri prvem sodu obilno povrnjene dobili stroške za ta aparat, ker do zadnje kapljice bo vino iz soda teklo brez najmanjšega kana. Če so tudi le zadnji 4 bokali, pri n. vadnem iztakanju, kanasti, torej nesposobni za mizo, imel bo krčmar uže obilno povrnjene stroške za to napravo, katera, ker je trpežno izdelana, mu bo leta in leta dobro služila.

Dolenjskim vinorejem naznanilo.

Perenospora viticola se razširja!

Uže lani v „Novicah“ oznanjena škodljiva gliva na trsji „Perenospora viticola“ se je zopet letos po dolenjskih vinogradih uže 2. junija t. l. prikazala. Po zadnjem deževju se je ta škodljivka zelo razširila, tako, da letos pogostoma ni samo spodnja stran perja, kakor je bilo to lani, ampak tudi zgornja in celo grozdje od glive napadeno.

Gosp. Ogulin nam iz Novomesta piše, da se je Perenospora letos gotovo zelo razširila, ker so celo take trsne sorte, ki so bile lani zdrave videti, napadene in je ta pokončevalka najti v vsakem vinogradu, kakoršno koli lego ima.

Dozdaj se je mislilo, da se „Perenospora“ pri nas pokaže še le meseca avgusta in septembra in tudi v Ameriki še le koncem junija, a letošnja prikazen uže prve dni junija kaže, da je bila ona misel napačna.

Ker omenjena gliva utegne veliko škodo napraviti našim vinogradom, mislim, da mi je dolžnost, vse vinogradarje na-njo opozoriti. Znamenja te glive so najprej bele in pozneje rujave lise (maroge) na spodnji strani trsnega perja; perje od te glive napadeno začne se vihati in kmalu zvene. Ker pa še ta gliva ni povsodi dobro znana, bi bilo morebiti dobro, ko bi hoteli posamezni vinorejci svoje izkušnje o tej zadevi v našem listu priobčevati: to nam je tudi gosp. Ogulin obljubil.

Stvar je toliko važna, da zahteva skupno delovanje.

Kaj res ptiči ne pobirajo gosenic s sadnega drevja?

Marljivi čitatelj „Novic“ Pr. G-ž iz Gorenjskega nam je poslal sledeči dopis:

„Uže več let ni sadno drevje tako obilno cvetelo kakor letos, tedaj se imamo nadejati obilo sadja, kajti vreme mu je bilo prav ugodno, zato, ker je večji del le burja gospodarila, ne pa gorak jug, ki bi bil zaredil v cvetji uši. Zato je bilo letos tudi le malo tičev videti, kateri so druga leta iz cvetja tiste škodljive sne-denke kljuvali. Meni se je toraj prav aboten zdel oni članek v „Novicah“: „Koliko je tičje gnjezdo vredno?“

Več ko 50 let uže opazujem vese e krilatice v njihovem početju, pa še nikoli nisem videl, da bi bil vrabec, ščinkovec, srakoper ali kak drug tič pobral kako gosenico niti na zelji, niti na repi, niti na sadnem drevju. Majhen je tič in malo možganov ima, a vendar vé, da je gosenica strupena. Tiči nam le s tem veliko dobroto skažejo, da v mokrih letih uši iz cvetja izpikajo. 72 let šteje uže moj upognjeni hrbet in je tedaj uže veliko skusil; tedaj „Experto crede Ruperto“.

Tako nam piše častitljivi starček v nasprotju nestevilni množici sadjerejcev in vrtnarjev, katerim veljajo naše tičice zato za velike dobrotnice, ker nam drevje trebijo gosenic. Oni članek v „Novicah“: „Koliko je ptičje gnjezdo vredno?“ je objavil časnik „Obstgarten“, ki pod nadzorstvom velečenjenega sadjerejca barona Babota izhaja. Ime njegovo nam je uže porok, da članek ni aboten.

Pa pustimo to in vprašajmo, kako pa je nepozabljivi oče kranjske umne sadjereje gosp. Fr. Pirc mislil o tičih nasproti gosenicam?

V šestem razdelku svojega „Kranjskega vrtnarja“ piše pod šte. 8. sledeče: „Nobena reč pa gosenic bolj ne zmanjša in ne pokonča, kakor nekatere ptice, katere so uže od Boga v to namenjene. Ti pridni varhi sadnih vrtov so: Velika in mala senica, menišček, plezavec, brklež, detalj, pogorelček, taščica, penica in več taci tičkov, kateri od črvov živé in drevesa gosenic trebijo. Zato v tistih vrtih, kateri so blizu hoste, kjer je dosti takih tičev, gosenice nikoli drevju veliko ne škodujejo. Tam pa, kamor taki tiči ne dojdejo, gosenice cele vrte končajo. Ni tedaj prav takih tičic, katere so naše velike dobrotnice, loviti in jih moriti. Le še privaditi jih moramo v vrte, da nam bodo bolj drevje gosenic očistile. Hvaliti moramo Boga, ker nam je take pridne živalice vstvaril, brez katerih bi se gosenice tako pomnožile, da bi mi le to malo sadja okusili, kar bi ga gosenicam ostalo.“

Gospodarske izkušnje.

Zaduhlemu ovsu

odvzamemo neprijetni duh, ako ga pomešamo z ogljem. Na 25 kilo ovsa računijo 1 kilo oglja. Pusti se ležati 14 dni in potem se oves na sito preseja.

Naravoznanske stvari.

Češnjev jedrcar.

Naj našim sadjerejcem ravno zdaj, ko so češnje na dnevnem redu, opišem tega škodljivca, ki se imenuje tudi češnjev vbadar (Kirschkern-Rüsselkäfer, Rhynchites cerasus T.) in katerega malokdo pozna.

Mali ta rilčkar dolg je vsega skupaj 6 mm., od katerih pripada 4 mm. na život in obglavje, 2 mm. pa